

**Т. О. Дмитренко, К. В. Яресько, В. М. Нагаєв,
Н. Н. Шоєв, Т. В. Колбіна, С. В. Копилова,
Н. Д. Кабусь, О. В. Купенко**

ОСНОВИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ

УДК 378.141:316.77
ББК 71.05p31+60.524.224p31
О 75

*Рекомендовано до друку вченою радою
Херсонського державного університету
(протокол № 7 від 28.03.2016 р.)*

Рецензенти:

- Петришин Л.Й.** доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
- Борова Т.А.** доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та іноземної філології Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

О 75 Основи сучасної педагогіки: монографія / Т. О. Дмитренко, К. В. Яресько, В. М. Нагаєв, Н. Н. Шоев, Т. В. Колбіна, С. В. Копилова, Н. Д. Кабусь, О. В. Купенко. — Херсон : вид-во ПП Вишемирський В. С., 2016. — 462 с.

ISBN 978-617-7273-32-4

У монографії розглянуто вплив різних наук (філософії, культурології, кібернетики, психології) на об'єкт педагогічного пізнання. На підґрунті парадигмального й методологічного аналізу розроблено модель загальнокультурного простору основ сучасної педагогіки з напрямками: теоретичним, методологічним, технологічним. Виявлено сукупність факторів та їх вплив на стан дослідження процесів пізнання в педагогічній системі.

Дане видання надає цінну і корисну інформацію практичного характеру (прикладні дослідження щодо управління навчально-творчою діяльністю студентів, формування досвіду міжкультурної комунікації студентів, професійної підготовки магістрів соціальної роботи в контексті соціокультурних змін, підготовки майбутніх соціальних педагогів до сталого розвитку соціальних груп, організації самостійної навчальної діяльності студентів університету).

Монографія адресується науковцям, науково-педагогічним працівникам системи вищої освіти, викладачам, аспірантам і студентам.

УДК 378.141:316.77
ББК 71.05p31+60.524.224p31

ISBN 978-617-7273-32-4

© Т. О. Дмитренко, К. В. Яресько, В. М. Нагаєв, Н. Н. Шоев, Т. В. Колбіна, С. В. Копилова, Н. Д. Кабусь, О. В. Купенко, 2016
© ПП Вишемирський В. С., 2016

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
РОЗДІЛ 1. ВПЛИВ НАУК НА ФОРМУВАННЯ ОСНОВ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ	13
1.1. Зв'язок педагогіки з філософією. Основні ідеї впливу філософії на формування основ сучасної педагогіки	13
1.2. Зв'язок педагогіки з культурологією (др. пол. XX – поч. XXI століття)	19
1.3. Взаємозв'язок педагогіки і кібернетики та його вплив на основи сучасної педагогіки	24
1.4. Зв'язок педагогіки і психології та його вплив на основи науки.....	27
Висновки до розділу 1	32
РОЗДІЛ 2. АСПЕКТНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ	35
2.1. Філософський аспект аналізу основ сучасної педагогіки: парадигмальний, методологічний, епістемічний	35
2.2. Теоретичний аспект аналізу основ сучасної педагогіки: теорія педагогічної системи і педагогічного процесу	42
Висновки до розділу 2	61
РОЗДІЛ 3. СУКУПНІСТЬ ІНВАРІАНТІВ ЯК КОМПОНЕНТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПРАКТИЧНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ПІДГРУНТЯ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ)	63
3.1. Метод моделювання та його вплив на розвиток педагогіки у другій половині XX ст.	63

3.2. Навчально-пізнавальна орієнтація як фактор становлення і розвитку самостійності студентів у навчальному процесі	81
Висновки до розділу 3.....	89
Література до розділів 1 – 3.....	91
РОЗДІЛ 4. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ.....	
4.1. Методологічні аспекти дослідження проблеми управління навчально-творчою діяльністю студентів	97
4.2. Процес управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних закладів.....	109
4.3. Концепція управління навчально-творчою діяльністю студентів у процесі підготовки майбутніх фахівців	125
Висновки до розділу 4.....	143
Література до розділу 4.....	145
РОЗДІЛ 5. ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ	
5.1. Аспектний аналіз міжкультурної комунікації у науковій літературі.....	163
5.2. Концепція підготовки майбутніх фахівців з економіки до міжкультурної комунікації	189
5.3. Педагогічна система формування досвіду міжкультурної комунікації студентів ВНЗ економічного профілю	205
5.4. Педагогічна технологія формування досвіду міжкультурної комунікації студентів ВНЗ економічного профілю	233
Висновки до розділу 5.....	247

Література до розділу 5.....	251
РОЗДІЛ 6. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ Й ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В АДАПТИВНІЙ СИСТЕМІ	255
6.1. Детермінанти становлення професійної підготовки магістрів соціальної роботи в умовах соціокультурних трансформацій	255
6.2. Концептуальні й структурно-функціональні характеристики адаптивної системи професійної підготовки магістрів соціальної роботи	268
6.3. Модель професійної підготовки магістрів соціальної роботи в адаптивній соціально-педагогічній системі університету	300
6.4. Технологічні засади підготовки магістрів соціальної роботи в умовах адаптивної соціально-педагогічної системи	310
Висновки до розділу 6	346
Література до розділу 6.....	349
РОЗДІЛ 7. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ГРУП.....	353
7.1. Актуальність підготовки майбутніх соціальних педагогів до сталого розвитку соціальних груп	353
7.2. Система поглядів на проблему сталого розвитку в історії світової та вітчизняної наукової думки	358
7.3. Суть сталого розвитку соціальних груп	367
7.4. Методологічні підходи як підґрунтя дослідження проблеми підготовки майбутніх соціальних педагогів до сталого розвитку соціальних груп	377

Висновки до розділу 7.....	422
Література до розділу 7.....	425
РОЗДІЛ 8. ОСОБЛИВОСТІ САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ:	
ОБҐРУНТУВАННЯ МОДЕЛІ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ	429
8.1. Обґрунтування особливостей і моделі самостійної навчальної діяльності студентів	429
8.2. Реалізація моделі самостійної навчальної діяльності студентів університету з використанням засобів проектної технології.....	443
8.3. Реалізація моделі самостійної навчальної діяльності в організації роботи малих студентських груп.....	449
Висновки до розділу 8.....	454
Література до розділу 8.....	455
ПІСЛЯМОВА.....	459
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	461